RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

THỨ BA NGÀY 24 SEPTEMBRE 1935

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-VINH

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

63 65, Rue des Cuirs, Hanoi

ANNONCES
Pour les insertions et annonces judiciaires et légales : 1 $ 50 la ligne
Pour traités à forfait pour les contrats importants.

Vì cớ gì mà hội-đảng của người mình không sao phát-đạt được?

(Tiếp theo)

Than ôi! hợp quần làm nên sức mạnh, cái lẽ ấy thật là đoan-chắc rõ-ràng; cái chủ nghĩa hợp quần có hiệu quả tốt đẹp ở các nước văn minh tiến tiến chừng nào thì cũng có nhu-yếu khẩn-cấp ở nước ta chừng ấy: Nếu một nước như nước mình, người thì hiểm của thì kiệm, mà cứ còn mãi cái trò lực-lẫy no làm ngăn cản hết cái con đường đồng công cộng sự, không có được nhiều những cái hội thật chân-chính, thật mạnh-mẽ, thật vững bền thì những sự-nghiệp công cộng trong xã-hội còn biết đến bao giờ thành lập nổi, công lợi làm sao mà hưng, công hại làm sao mà khử, chẳng là cứ đời mãi kiếp cứ luẩn-quẩn mãi ở trong cái trong bẩn-nhược thế này ư?

Nay muốn cho hội-đảng mình cũng được một ngày một phát-đạt như hội đảng ở các nước văn-minh tiến tiến, công cuộc chính-trị cũng vững bền, cũng mạnh mẽ cũng thực hành được cái phương-châm hoàn-thiện, cũng quán-triệt được cái tôn-chỉ cao xa, cái chủ nghĩa hợp quần ở trong xứ mình sẽ không phải là cái thủ đoạn mưu danh chuốc lợi của một vài kẻ doanh tư mà cũng trở nên một cái then chốt mạnh dâu giàu nước, cái tiếng « hội-đảng » sẽ không đến nỗi làm cho người nghe phải chán, người nói phải kiêng, thì cái căn-nguyên tệ hại như đã kể trên kia phải làm thế nào mà trừ tuyệt đi trước đã.

Người mình không phải là đã cốt-một bẩm cái thiên-tính tự-nhiên là cái tính hiếu quần phổ-thông loài người nào cũng có; dân tộc mình cũng là một dân-tộc có sẵn cái lập quán kết hợp, ngay từ lúc đời còn thuần, việc còn giản, giao-thông còn hẹp cạnh-tranh còn ít, không thấy cần lắm tới quần-trí quần-lực, mà đâu đâu cho chỗ nào cũng thấy có hội đồng-niên, đồng quán, đồng môn, đồng nghiệp, nào hội hiếu, nào hội hỉ nào hội thiện, nào hội văn, tập hợp với nhau cũng dễ, đoàn-kết với nhau nũng bền, ấy là lúc bấy giờ cái luật-lệ lập hội kết đảng trong nước cấm cách lại rất nghiêm mà cái phong-trào hợp quần ở ngoài chưa hề động đậy tới, hội đảng của mình cũng không đến nỗi thui mầm đứt mống hẳn như thế; nay gặp cái buổi giao thông phiền-phức, cạnh-tranh kịch-liệt, tưởng không ai còn không biết cái chân-lý họp gió thành bão, nhóm cây thành rừng; người đi học chắc cũng mong có hội học để tiện nơi nghiên-cứu giảng-mà; người làm ruộng chắc cũng mong có hội nông để dễ bề cải-lương tiến chủng; nhà công-nghệ cũng khổ vì nỗi độc lực khó tài nào kinh-doanh nổi mà muốn liên hợp đồng nghiệp để cùng nhau chu-chuyển tư-bản bành vực lợi quyền; nhà thương mại cũng khổ vì nỗi một mình không có thể mở mang to mà hùn hiệp cổ-phần để cùng nhau tổ-chức thương-toàn, khoáng-trương thương-nghiệp... cứa miệng ta thường nói; nhiều tay vỗ mới kêu; còn lợi gì đến phải nghiến ngấm quần học Thái-tây nữa! rõ hội đảng là chí cần, là hữu ích; đó còn là phòng dạc về tâm-lý bảo chưa lấy gì làm chắc lại thử xét ngay về thực-tế: không vài chục năm nay, nào dân-hội, nào thương-hội thành lập biết bao nhiêu, lập rồi thì tan, tan lại lập, mà bao giờ có người xướng lập thì cũng có người tán thành, có người sáng khởi thì cũng có người hợp cổ, những người phác thực hiền lành, thật hảo tâm công-ích ở xã-hội mình quả không phải là ít, kể đã có tới bao lần hao công tổn của về hội mà đối với sự vào hội vẫn không nản chí, không ngã lòng. Ở một cái xã-hội người ta biết trọng công-ích, ưa hợp quần như thế, mà nếu không bị những con ma danh lợi nó vì hư-danh tiểu lợi riêng mà nó ăn tàn làm hại thì có đến nỗi nào!

Cái bệnh-căn của hội-đảng mình không làm sao phát-đạt được không phải tại những người tán-thành hội, nhập cổ hội đâu, mà chỉ tại những người xướng lập hội, sáng khởi hội. Vẫn đã đành rằng hiếu danh vụ lợi là cái tật chung của cả người mình, nhưng về phần những người tán-thành hội, nhập cổ hội, những cái hư-danh tiểu-lợi do hội mà kiếm-chác được có mong gì bao giờ đến được phần mình, dù có hiếu-danh thì cũng là hiếu cái danh chân-chính, cái danh chung của hội lừng lẫy vẻ vang, dù có vụ-lợi thì cũng là vụ cái lợi lâu dài, cái lợi chung của hội bành-trướng thịnh-vượng, càng hiếu-danh vụ-lợi chừng nào càng hay cho hội, tốt cho hội chừng ấy, có bệnh gì; bệnh là tại những người xướng lập hội, sáng-khởi hội, đứng vào cái địa-vị có thể kiếm-chác về hội lấy cái danh-hư, cái lợi nhỏ cho mình, người đã sẵn cái tật hiếu-danh vụ-lợi ở trong lòng, gặp được cái dịp may nhảy lên chủ-trương một hội này, đứng đầu một đoàn-thể kia, quyền thu quyền phát trong hội ở tay mình, thừa giờ thì dễ bề măng, xé mắm thì để mút tay, bấy giờ mới vứt bỏ cái danh chân-chính, cái lợi lâu dài của hội mà hãy khoẳng cho được cái danh-vị bánh-bao, vớ cho dẫy cái lợi-quyền tư-túi của mình, thế là hội hư, thế là hội nát! Nay nói tứ cái căn-nguyên tệ hại làm cho hội-đảng mình không phát-đạt được là chỉ cốt làm sao cho cái bọng người ấy khỏi hết được cái bệnh hiếu danh-hư vụ-lợi nhỏ mà thôi.

(Còn nữa) T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 21 Septembre 1925

Việc nước Pháp

Báo *Matin* có đăng một bức điện-tín tiếp được ở Nam *Paris*. Trong bức điện tín ấy, ông Caillaux có nói: Nước Pháp không có nội-loạn, song về hai khoản sau này, nước Pháp nhất định không chịu thay đổi là: Nước Pháp không có thể hòa những khoản mà sau này không thể trả nước được. 2° Nước Pháp không có thể bỏ rơi giả cho Đồng-minh, một số tiền nhiều hơn số tiền Pháp thu được của các nước cựu địch.

Thống-chế Franchet d'Esperey sang Anh coi cuộc tập trận.

Nước Đức với nước Tchécoslovaquie

Quan sứ-thần nước Tchécoslovaquie ở Berlin, có báo cho chánh-phủ Đức biết rằng bản chánh-phủ sẵn lòng điều-đình với nước Đức để soạn một bản giao-ước trọng-tài.

Việc ở Viễn đông

Các đường hỏa-xa Mãn-châu mới mang rất chông. Hễ gặp đường trả tình việc đặt đường nối nơi kinh thành với Songari, Kounane, Khaitounge, và Sakhaline, ở trên cõng Amour. Đường ấy trước đây nhượng cho người ngoại-quốc, nhưng từ lâu nay việc nhượng ấy lại bị phản kháng.

Quanh-phá Mông-cổ được dự bị đặt độc quyền về việc vận tải bằng ô-tô, và đánh thuế các thứ lợi là 5 phần trăm.

Có nhiều tòa hỏa-xa chở quân lính ở Paying-thiên đến. Quân ấy đang cắt ở Diên-an-phủ, xem ý Trương-tác-Lâm muốn đánh tỉnh Hà-nam để ngăn cho tỉnh ấy khỏi đánh tỉnh Sơn tây.

Việc nước Hoa-kỳ

Có tin được mở đàm ở Alaska. Ở Washington lo rằng nước Trung-hoa lại bị nội loạn, do oanh-phá Xô-viết gây nên. *(Indopacif)*

Chiến sự ở Maroc

Tàu bay Pháp phong pháo vào nhiều nơi ở một trận. Quân Riffains tuấy phong pháo cả ở Ghechanen. Em ruột Abd-e.-Krim cũng đã đem ra Tazrout. Lại nghe có quyền Tây-ban-nha, các đạo quân của đại-tướng Fernandez Perez đánh sắp nơi đã xong. *(Havas)*

VIỆC RỐI-LOẠN Ở SYRIE

Trong một số báo ở Pháp có thuật việc rối loạn ở Syrie như sau này:

Việc rối loạn ở các châu Djebel trong thành Juillet trước đây, kể ra cũng không có duyên cớ gì là quan trọng.

Dân Druses vẫn được tự trị, mà quyền tự-trị ấy là do đại tướng Gouraud ban cho. Mới đây dân ấy được phép tuyển-cử lấy một vị thống đốc, trong hai vị một vị là người bản xứ, và một vị là người Pháp. Đến lúc bầu-cử, một đảng tán thành cho việc mở mang cái thế-lực của Pháp, một đảng bị người ngoài xui-giục, yêu cầu được độc lập hẳn, hai bên xung đột với nhau rất là kịch liệt. Việc bầu-cử kết cục một người Pháp trúng cử chức thống-đốc, tức là một viên đại-úy, dân Druses vẫn coi là một người hà-khắc.

Bắt Haurau từ lâu nơi xảy ra việc rối loạn, dân số là sáu vạn, có thể mộ được một vạn chiến sĩ, đủ cả súng đạn tối tân. Ở đây có các xã chuyên về việc canh nông, phong-tục rất hòa-bình, và cho châu ở miền rừng núi, thì hay đánh nhau lắm, thường hay cướp bóc. Việc rối-loạn là do dân Druses miền núi gây nên. Lúc buổi đầu tưởng là việc xong mà thôi, nên ấy tướng trước đây khi ở Maroc xảy ra việc chiến tranh, quan tổng ấy viện ở Syrie là đại-tướng Sarrail lại xin với quan tổng trưởng bộ chiến-tranh cho mấy đạo quân đang ở Syrie sang giúp việc chiến-tranh ở Maroc.

Nhưng đến sau việc rối loạn một ngày một dữ-dội hơn, đại tướng Sarrail phải cho mấy đội quân đi tiếp. Một đội có 166 người, mới tới địa hạt dân Djebel-druse liền bị phục-quân ở ra vây kín. Đội quân ấy bắt súng kháng cự lại, nhưng địch quân nhiều quá, nên chỉ có 60 người thoát được không bị hại mà thôi.

Sau lại cho một đạo quân nữa, do tướng Michaud chỉ huy, đi trừng phạt quân Druses về việc ấy. Binh nhu lạc đà và là lùa tải đi sau có một đội lính tập người Madagascar và người Syrie đều bỏ, vì nỗng nên không đi được nhanh lắm bộ-binh. Quân Druses thấy đạo quân Pháp đi trước đã xa, bèn ở ra đánh cướp lấy binh nhu. Đội quân đóng quá, và đánh đổ quá, nên bọn lính tập bỏ chạy, viên quan võ coi bọn lính tập ấy bị thương liền tự tử cho khỏi bị bắt sống. Đại quân đi trước không có đạn dược phải đánh để mở đường lui lại.

Đó đầu đuôi việc rối loạn ở Syrie là thế.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Năm Thành-thái thứ 12 cha tôi T. và vợ có cầm cho thân phụ tôi nhà, ao và đất ở, mức hạn 3 sào, tiền cầm là 150 đồng, trong giấy có lời cam-đoan nếu để quá hạn thì xin chịu y như bán đứt, nhưng sau hạn thì tôi ấy họ lần nói quanh không chuộc, và tôi đã nhiều lần bảo tôn ấy đem tiền chuộc, nhưng cũng vô hiệu. Vậy tôi là thừa-kế thân-phụ, thân mẫu tôi, mà số nhà ao đất tôi muốn trình tòa cầm lấy; nhưng trình ở tòa nào làm cho được công việc được phân minh hơn? Và có thể tính thêm lãi từ khi sau hạn đến giờ được không? Nếu tôn T. dụng tình đem cầm bán cho người khác thì có được không? Xin ngài bảo cho được rộng nhẽ, chữ hiện từ xưa đến giờ vợ chồng con cái tôn ấy vẫn ở số nhà ao đất cầm ấy.

LỜI ĐÁP. — Dù văn-tự viết quá hạn y như bán đứt mặc lòng, cũng không cầm được; ông phải thưa tôn T. nợ ông tất cả gốc lẫn lãi là bao nhiêu, xin tòa làm án rồi tịch biên, ông đứng đấu giá mà mua rồi trừ tiền giá mua vào gốc lãi, còn bao nhiêu thì hoặc ông phải giả thêm, hoặc người nợ ông phải giả lại ông.

Tôn ấy bao giờ chuộc thì mới bán được; mà nếu bán cho ai mà không có nguyên khế, vì nguyên khế ở tay ông thì bán sao được? Ông nên trình qua lý-trưởng và xin lý-trưởng đứng cho chữ, nói rằng tôn T. còn nợ ông.

LỜI HỎI. — Nguyên bọ Lưu ngày xưa theo đạo Thiên-chúa rất nhiều, mà lỗ phụ nhà tôi làm quan tại triều nên phải theo tôn giáo nhà vua mà đổi họ Lưu sang họ Vũ. Vậy bây giờ tôi muốn đổi lấy họ cũ thì đơn xin phải đưa ở tòa nào?

LỜI ĐÁP. — Muốn đổi họ thì phải làm đơn xin ở tòa công sứ hay là ở phủ Thống-sứ.

Ph. b.-L.

Tự do diễn đàn

Xã hội ta có một phái vô-nghệ đáng thương mà không đáng thù

Bà gọi là người trong xã-hội ai lại là người vô nghệ được, không đi học thì đi buôn không đi buôn thì làm ruộng, không làm ruộng thì làm thợ, lại còn đi làm thuê làm mướn nữa, nếu không có một nghề gì, thì sinh tồn ở trong xã hội làm sao được, mưu sự sinh tồn còn chẳng xong, huống chi lại đòng sưu, đóng thuế nuôi vợ nuôi con, lấy đâu cho sung-túc, chẳng lẽ không cần cái gì cả, mà đầu muốn không cần cũng không xong, đã gọi là người ai không phải xong nghề mà làm; nào có phải người ngoài một xã-hội Việt-Nam ta như thế đâu dẫu tất cả các nước trong hoàn-cầu này, người nước nào cũng phải siêng năng nghề nghiệp, mà nước nào chiếm được cái địa vị phú-cường to bao nhiêu, thì người trong nước càng bội phần khó nhọc về các nghề nghiệp bấy nhiêu. Vì tự xét một mình là một xã-hội bần-nhược kém người, người nào người nấy cũng cần phải chăm chỉ công việc làm ăn, mới mong có một ngày kia đua chọi cùng người được.

Vậy thì trong nước còn dám để cho hạng người nào vô nghề mà người trong nước cũng không ai chịu để một mình riêng là vô nghề, gian hoặc cũng có một đôi kẻ du thủ du thực, có lẽ trong xã-hội ai trông thấy những hạng người ấy cũng đáng thù mà cũng đáng khinh bỉ.

Vậy mà trong xã-hội ta bây giờ có một phái vô nghệ rất là nhiều, rất là đông; cái phái vô nghệ ấy trên thì chính-phủ, dưới thì quốc dân đều biết thì có đáng thù, đáng ghét hay không? Xin nói rằng: không! mà không những không đáng trừ, đáng ghét lại có phần đáng thương nữa; phái vô nghệ này trước vẫn có nghề, trong gian thất nghệ, thành thử ra bây giờ vô nghề, chứ có phải từ bé đến giờ vẫn vô-nghệ đâu; phải vô-nghệ này chính là một phái Hán-học cựu thời đấy.

Nước ta trước kia vẫn là một nước không có chữ, nhờ người Tàu truyền Khổng giáo sang, người nước ta hết thảy đều theo đạo ấy, mà đạo Khổng cũng qui hóa thật, các nước ở Á-châu được nhờ gần khắp, có nguyên một nước mình đâu, cho nên người trong nước đẻ ra là phải học ngay, học một đôi năm, nếu không có tư-chất và cảnh ngộ học được thì quay nghề khác ngay, còn người học được thì tri cơ đến nơi đến chốn, dẫu rằng không đỗ đạt gì, không làm được gì, cũng không quay về nghề gì được nữa, mà cũng không đáng làm nghề gì thật, vì làm ruộng thì không có ruộng, đi làm nghề thì không có nghề, nhưng về thời-đại trước đã là người có học-thức cho rằng không các-sư-gia hiền-hoạn cũng không đến nỗi phải xoay nghề khác, cứ nghề ấy mà đi kiếm chỗ gõ đầu trẻ cũng đủ tư thân. Thế là có cấy có trồng, có giồng có ăn, cũng không phải không có nghề gì mưu sinh được.

Nay Hán-học nhất đán bỉ bỏ đi, khiến cho những người hữu dụng khi xưa, bây giờ thành ra vô nghệ, nghĩ như thế ai không ái ngại, ái ngại vì nỗi ông đỗ ông, thằng đỗ thằng, làm thuê không ai mướn, làm mướn không ai giả công, đi buôn không vốn, làm ruộng không ruộng, làm thợ không biết nghề, đi học quá tuổi nhà nước không thu dụng.

Vậy bây giờ có kế gì khiến cho phái ấy được một vài phần hữu dụng khỏi mang cái nạn vô-nghệ không? Được, hữu dụng lắm, chính bây giờ là đương tiếc hữu dụng lắm, vì ngu ý định nhà-nước mới thi-hành bất những đám học sinh người bản-xứ trong hạng đồng-ấu từ lớp ba giờ xuống, trường nào cũng phải dạy bằng tiếng bản-xứ cả, nếu muốn cho người bản-xứ học thạo tiếng bản-xứ thì phải dùng người biết tiếng bản-xứ mới dạy được, chứ dùng người toàn học tiếng tây mà dạy tiếng bản-xứ thì thật là không đâu vào đâu cả. Tại làm sao thế, là vì học đàn bắt đẩy, cho đến những hạng có tài thông-minh cũng thế, có nhẽ đâu không học mà lại biết được, vậy những bọn học-sinh đồng-ấu muốn cần thầy dạy tiếng bản-xứ tất phải dùng đến phái Hán-học đấy.

Phái Hán-học ấy học chữ Hán thôi, chứ có học tiếng bản-xứ đâu, cũng như các người biết tiếng tây vậy, thì dạy tiếng bản-xứ sao được?

Tổng tây với tiếng bản-xứ thì không có quan-hệ gì với nhau, chứ còn như tiếng Hán với tiếng bản-xứ thì liên hợp lắm, lời 1F, ý tứ, văn-chương, không có mấy chữ nào khác nhau.

Song phái Hán-học mà đem dạy bọn đồng-ấu cũng còn vài phần khuyết điểm nữa, vì con trẻ học hãy giờ phải cho nó biết toán-pháp, biết địa-dư, biết cách-trí để mở mang cái tầm mắt của con trẻ nó sáng láng ra; mà như phái Hán-học thì còn thiếu về chương-trình ấy.

Bây giờ nhà-nước mà muốn dùng những thầy cũ đủ tư-cách, đáng làm sư-phạm cho lũ đồng-ấu học tiếng bản-xứ, không gì bằng đặt ra một trường sư-phạm tuyển những phái Hán-học ra, luyện thêm cho những phái ấy biết các chương-trình mới của sự học đời nay, rồi bổ về các trường yếu-lược, có lẽ không bao lâu mà việc học của lũ đồng-ấu ta sau này sẽ có cái thành hiệu rất tốt.

Đỗ-đức-Tung

VẦN UYÊN

Khuê-nữ oán

Cái kiếp hồng nhan vẫn thế nào,
Trách thân tài phận có ra sao!
Tuyết sương lải-thải lo đầu bạc,
Mưa gió thờ ơ nhạt má đào.
Duyên nợ lỗi-thời vùng nguyệt xế,
Sự tình lần-thần đứa đêm thâu.
Ông xanh đã có già tay lọc,
Cắm lại cho xuân được chút nào!

Bích-quang, Phạm Nam-Kiều

Phòng rao

I

Nơi! Thân thôi lại dận giời,
Đường đời ngang dọc lòng người đảo điên.
Hơn nhau cái tội nặng tiền,
Tay không nên phải phận hèn long đong.

II

Trời làm tháng bảy mưa ngâu,
Hạt mưa thánh thót cho rầu lòng ta.
Ngoài hiên tiếng để thiết tha,
Mối sầu man mát biết là nhớ ai.

III

Một thân khoảng vắng dặm trường,
Nghĩ e đường sá lại thương dãi dầu.
Ai về nhắn nhủ hộ nhau,
Lại đành vòng kỷ chờ cầu làm chi.

Nguyễn-văn-Thảo.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MỘT VIỆC LI DỊ KHÓ XỬ

Ở Hoa kỳ mới xảy ra một việc li dị khó xử. Một người có phim ảnh có tiếng, góa vợ. Sinh thời người vợ ấy có giúp đỡ trong nom cho một người con gái, người cô nhan sắc. Cô con gái vẫn định lấy một người làm nghề đáng trọ chớp bóng có tài, nhưng hồi ăn-nhân của cô ta ấ-nghi, cô ta đến hỏi ý-kiến, vừa đến nơi, thì thấy người ei ồng ở trong buồng người chết chảy ra máu tuôn, và nói vợ có dối lại sinh k i vợ mất thì nên lấy cô ta làm vợ kế. Cô cảm về lời dối của ăn-nhân của mình, nên phải sai nước với người yêu mà lấy làm kế ăn-nhân của mình. Hai vợ chồng lấy nhau được mấy năm giờ, nhà cửa rất là vu vơ. Bỗng một hôm ở ta lục tủ thấy người đó thư của ăn-nhân mình, đem cọp, chỉ hỏi, n ứng lời cáo trách ở chồng đành lòng rằng cha mình lâu mất cô đối lại bắt chồng phải lấy mình. thì cô mới biết mình cũng bị l a như ăn-nhân ngày xưa. Cô bèn làm đơn kiện xin bỏ chồng, và lại đòi bồi thường cho cô về việc làm ngăn trở nhân duyên, và phá hoại cái hạnh phúc của mình nữa, sẽ ẳng biết quan tòa sẽ phân xử làm sao.

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Ở miền tây và miền giữa, nhân dân đều bằng. Tại khu Taounat, địch-quân bị đánh bắt thình lình ở Kof-mataran, chạy trốn, bỏ lại nhiều tử-thi và nhiều thương-binh.

Tại đường trận của đạo quân thứ 19 giữ quân Pháp đem binh-nhu đến đồn Dakar, không xảy ra điều gì trở ngại cả.

Ngày hôm nay, đạo quân Tây-ban-nha tiến đến Ajdir. Người Tây-ban-nha vẫn đem quân lên Sebadilla.

Chiến-sự ở Syrie

Ngày 17 septembre quân Druses bị thua to ở Meissafire gần đồn Soueda bỏ lại cả đồn-trưởng 50 cái tử thi

(Indopa ifi)

Giới thiệu sách mới

Truyện cổ-tích

của MM. Lưu văn Thuận, và Phạm văn Phương soạn

In tại nhà in Mac-đình Tư

Giá bán 0$20

Bản-quán vừa tiếp được quyển sách này của quán giả gửi tặng. Tuy truyện này tức như lối *đông-thoại*, phần nhiều là truyện bay có ý vị, nên nói đến ai cũng thích nghe, tuy ở trong không k ỏi có điều quái đản hoang-đường, nhưng đến cái ý-vị là để khuyên đời răn người cả. Theo như cái ý vị đó bản-quán xin giới thiệu cùng độc giả chơ tôn. B. Q

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đến bản-quán, thì cho biết rõ tên họ ở tờ giấy gửi báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ký, để cho người làm để tìm hiểu. Bản-quán ngại thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thân quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không hiểu ai mà hồi lời.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	29 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, mỗi tạ.	10	10
nhì,	9	50
ba,	8	80
Thóc hạng nhất	6	20
Hạng nhì	6	10

Giá bạc. Kể từ ngày 23 Septembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 20.

Thị giá quốc trái. — Ngày 22 Sept. 1925 : 45, 5 — 56,05 — 45,30 — 45,80 — 74 25

Tin đường sá. — Con đường hàng tỉnh số 11 ở Hanoi lên Sơn-tây ở đoạn khỏi Hanoi từ làng Xuân-bẻ đến Yên-hoa nay đương đắp xong, vậy từ ngày 22 septembre trở đi, trong khoảng 15 ngày, không đi lại được. Lên Sơn-tây phải do đường số 68 và đường số 65

Quan quyền Toàn quyền về Hanoi. — Quan Toàn quyền Monguiot đến ngày mai 24 septembre ở Sa gon sẽ xuống tàu *Claude Chappe* ra Bắc-kỳ cùng với quí pan-tân và lệnh tải. MM Bary và Valabrègue ở văn phòng phủ Toàn quyền cùng đi với ngài.

Lại một việc thị phi thủ tiền bạc. — M. Gerva là bản-tập viên hạng nhất trong ngạch các quan cai-trị, tòng sự tại tòa Công-sứ Sơn-tây, phạm tội thiện thủ bảy nghìn đồng là tiền của nhà-nước giao cho để trả công cho các cu-li lục-lộ. Việc lấy tiền ấy nghe nói xảy ra đã hơn năm tháng mà vì có đơn kiện của bọn cu li chu cấp mới ở a

M. Gervais đã phải tống giam tại nhà pha Hỏa lò từ ngày hôm ấ a

XIN MỜI LẠI NÓI TRUYỆN

Có cái nhà số 40, ở phố hàng Ngang, muốn bán, ông bà nào muốn lậu xin mời lại số nhà ấy nói chuyện.

Pounc-man-Seng

Tòa án Đại hình. — *Cái bi-kịch ở nhà khách-sạn hàng Trống* Hôm qua mãi đến hơn 8 giờ tối, Tòa án Đại-hình mới xử xong việc bi kịch ở nhà khách sạn hàng Trống, rồi tuyên án phạt Casanova 5 *năm tù án treo* và bắt phải bồi 100.000 quan cho nhà khổ chủ.

Hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này :

Việc thu lạm tiền phạt bù phí hủy công-văn tại sở cẩm hàng Trống.

Vụ án này từ ngày trích phát ra, bản báo được tin gì đã lần-lượt đăng cả, vậy nay chỉ kể tóm tắt lại để các độc giả tường tỉm.

Vào hồi tháng 5 năm 1925 sở mật thám có nhận được nhiều đơn giảo tên Trần-quang Du, thông ngôn ở sở cẩm hàng Trống Hanoi, coi việc thu tiền phạt, dưới quyền đốc xếp Dubar, ăn tiền hối lộ của nhân dân t ành phố mà xét ra lời khiếu giác ấy là thực, vì đem khớp tâm cái biên lai vào sổ thì thấy số tiền thu là 10340 mà tiền biên vào sổ bị có 4320. Mới xét đến đấy, thì bọn gian trong sở ẩn biết ngay, nên đem hủy cả quyển sổ, không để tang tích gì và lại xé mất 31 tờ trong hai quyển sổ đầu năm 1924; bọn ấy lại còn đi nhờ các phó trưởng đến tận các nhà bị phạt thu các giấy biên lai lại để hủy đi, hòi thế cho rèo trong 29 tháng giời từ ngày mồng một tháng giêng năm 1923 đến ngày 8 tháng 6 năm 1925 sở cẩm phát ra 38.264 tờ biên lai mà chỉ thu được có 1.459 tờ thôi. Nhưng mà chắc số tiền thu lạm nhiều lắm, vì xét có tâm cái biên lai, mà bọn gian trong sở cẩm đã lạm thu mất 5460 thì đủ biết bọn ấy có ý làm mất số sách và làm cho dân thành-phố không dám nộp những giấy biên-lai phạt tại tòa, vì lẽ đó nên còn thiếu 31.184 tờ biên lai không đem nộp để xét xem số tiền bọn ấy lạm thu là bao nhiêu được.

Bọn ấy là :

1. Trần-quang-Du, thông-ngôn sở cẩm
2. Dubar đội cảnh-sát.
3. Hoàng văn-Thức. linh cảnh sát.
4. Đoàn-văn-Thu, linh cảnh-sát.
5. Vũ văn-Quang, linh cảnh-sát.
6. Hà-hữu Thụy, linh cảnh-sát.
7. Đỗ văn-Lạc linh cảnh sát.

1 Về Trần-quang-Du. — Trần-quang Du coi việc thu tiền phạt thường hay đánh đập rất tàn-nhẫn những người đến nộp phạt, để cho khỏi phàn-nàn gì, hoặc là phải đứng xa chỗ mình ngồi cao để làm việc giản trá.

Vì những biên lai thất lạc đi nhiều, cho nên chỉ kiểm thấy Trần-quang-Du làm gian trá có 9$20 mà thôi.

2. Về đội xếp Dubar. Dubar có viết và có ký một cái biên-lai lạm thu 4 bảo, Dubar khai là lầm, nhưng có xem tình-hình thế này thì biết là Dubar có ý đồng tâm với Du mà lạm thu của thân phố, như là Du làm trái phép trước mặt mà không nói gì, như Dubar lại thường bắt giảm luôn những người bị phạt không có tiền nộp, trong mấy giờ đồng hồ; như Dubar nếy hoại mấy quyển sổ sách Như thế thì đã rõ Dubar không phải là ăn ay thực.

3 Về Đoàn-văn Thu. - Đoàn văn Thu thường được phép thu tiền phạt, có làm thu cả thảy là 8$80, hiện nhận còn làm nhiều cái biên-lai giả nữa, nhưng không tìm thấy cái biên-lai nào nữa để xét.

4. Về Hoàng văn Thức. — Hoàng-văn-Thức cũng lạm thu số tiền phạt, nhưng chỉ thu thấy những biên-lai làm giả cộng là 34 đồng 40 xu mà thôi.

5. Về Vũ văn-Quang. - Những biên-lai của Vũ-văn-Quang làm giả lạm thu tiền phạt mà tìm thấy cộng là 2 đồng 40 xu, hiện đã thú nhận.

6 Về Hà hữu-Thụy — Khi nào Trần quang-Du đi vắng thì thường Dubar bảo Hà-hữu-Thụy làm biên lai cho những người nộp phạt, nhưng chỉ tìm thấy Hà-v-Thụy làm giả một cái biên lai 2 đồng thôi.

7. Về Đỗ-văn-Lạc. — Đỗ văn-Lạc đi thu những lễ biên lai của những người bị phạt, có khi tự xé đi, có khi đưa cho người thu tiền phạt xé đi cho mất tang.

Cái việc lạm thu tiền phạt ở thành phố này tòa án Đại-hình đã định xét hết cả ngày hôm nay và đến buổi sáng ngày mai thì xong, vì những người can phạm và chứng tá đông lắm.

Còn như việc bi-kịch ở khách-sạn hàng Trống, người đến xem đông quá, cho nên linh tây linh sen-đầm và linh cảnh-sát phải gác các cửa để giữ trật-tự.

Cả buổi sáng hôm nay mới hỏi xong các người can phạm và được mấy người chứng.

*

Đến chiều mai vào hồi 3 giờ thì tòa án Đại-hình xử đến việc tên Ly-Sến là người Khách can việc ăn cướp giết người ở Đồ gia văn là việc hoãn lại vì phải đợi chứng đến không kịp.

Cuộc đánh số của hội Tương-tế Nam kỳ. — Nhiều ngài ở các tỉnh gửi tiền nhờ bản-báo mua hộ vé cuộc đánh số của hội Tương-tế Nam-kỳ, nhưng tại Hà-thành có lẽ bán có một lúc vé hết ngay không đâu còn nữa vậy những số tiền của các ngài gửi đến nhờ mua vé bản-quán đã gửi trả lại cả rồi.

Hiện tình về vụ lúa này. — Những nơi ruộng cao vì năng mưa, cho nên cấy cấy được, bây giờ nhờ mấy trận mưa hôm 21 và hôm 23 soát đã bắt đầu làm rồi, mấy trận mưa ấy lại cứu cho những lúa cấy ở các ruộng không cao không thấp cũng mọc lên được Chỉ có những ruộng thấp là không bị nạn tiêu khô thôi.

Những nơi đồng thấp thường mùa này đầy nước cho nên cấy được lúa chiêm thì bây giờ nhiều nơi cấy được. Các nhà làm ruộng năm nay cấy cấy kỹ lắp cẩ, đến chỗ nào tuyệt sâu thì mới chịu thôi.

Các thứ lúa cấy sớm ở cuối tháng sáu và đầu tháng bảy tây thì cuối tháng này đã đâm bông, còn lúa ba giăng thì thượng tuần tháng này đã gặt xong rồi.

Lúa ở đồng nói chắc là không được ương khi vì thượng tuần tháng tám tây nắng quá, nên giảm mất nhiều. Tại nhiều nơi lúa mới mọc cao độ 15 hay 20 phân tây, nhưng bây giờ bị đã bắt đầu đâm bông.

Những gian hàng ở Bắt chợ, sẽ bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet can.

Muốn bán một cái xe Citroën, 5 mã lực, 2 chỗ ngồi, chạy rất tốt. Hỏi tại Bản-quán.

PHÒNG - THAM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thơ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập, Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng : giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32 GIÂY NÓI số 236
8301.

Trường học cô-đỡ. — Các cô có tên sau này đến thi đỗ vào trường Thuốc ban hộ-sinh :

MMelles Nguyễn-thị-Dạ, Nguyễn-thị-Quỳnh, Trần-thạch-Kim, Trần-thị-Đông, Ng-thị Lý, Đỗ-thị-Sen, Phạm-thị-Tuy, Ng-thị-Ninh, Lê-thị-Nga, Trần-kim-Tuyến, Hoàng-thị-Quý, Đỗ thị-Nhung, P. ạm-thị-Phúc, Phạm-thị Đào, Trần-thị-Khoa, Phạm-thị-Lan, Vũ-thị-Hồn, Đỗ-thị-Hồng, Lê-thị-Liên, P ạm-thị-Nghiêm, Lê-thị-Tân, Hồ-thị-Tinh, Ng-thị Hiền.

Các học-trò thi đỗ, đến ngày 1er octobre này hồi 8 giờ sáng phải đến nhà thương bảo-hộ, còn những người thi hỏng thì phải đến phòng thư-ký trước ngày 30 để lấy các giấy mà về.

Hỉ tín. — Bản-quán được tin mừng rằng M Nguyễn đình-Tiếp là thư ký nhà báo *Eclaireur* sắp kết-hôn với cô Lê-t-i-Lê là lệnh-tỉ ông Quảng long, bản bản ở hàng Đường.

Bản quán có lời mừng tân-lang và tân giai-nhân.

Cái nạn xe đạp. Sở Cẩm đã cho xét việc cái nạn xe đạp xảy ra hồi 8 giờ tối 29 septembre vừa rồi, ở đường Bờ sông, đê phải một người lái thuyền tên là Trần-văn-Thuyên, 44 tuổi, bị trọng thương. Chiếc xe lấy do một người linh pháo thủ đi.

Một tủ ăn cắp. — Đặng văn-Bai, ở Khâm thiên, Ng-văn-Ky ở Thanh-gam, Ng-v-Di, Vũ-Tư, Vũ-Chuẩn, ở ngõ Sinh-từ và Trần-thị-Tinh ở Lương-sử cùng việc ăn cắp và chứa bề ăn cắp, nên đã bị bắt giam xét.

Ng-văn-Bái ở Hòa-mã can việc ăn cắp mũ Ng-v-Gian ở Bờ sông can việc ăn cắp quần áo của M Ng-him-Lan ở phố Mới, Lê-văn-Phùng ở Bạch-mai can việc ăn cắp quần áo của M. Cá Nguyên ở hàng Lọng, đều đã bị bắt giam xét.

Việc mất đôi bông tai. — Sở mật-thám đã cho xét về việc M Đào-ngọc-Thụ mất đôi bông tai có giát ngọc giá đáng 495 đồng.

Các rạp chớp-bóng Hanoi của hội Indochine Films & cinémas

Tại CINEMA PALACE (Phố Trăng-tiền)
Từ tối thứ tư 23 tối tối thứ ba 29 septembre
LE SIGNAL D'AMOUR
Bi-kịch rất cảm-động tâm đoan
Mary Pickford, đào đóng vai chính

Tại CINÉMA PATHÉ (bên cạnh đền bà Kiệu)
Từ thứ sáu 25 đến chủ-nhật 27 septembre 1925
LA ROUE
Chuyện ảnh tiểu-thuyết rất lý-thú 4 đoạn
Chiếu hồi cuối cùng

Bắt đầu từ thứ bảy 26 septembre 1925
Tại rạp FAMILY CINEMA (phố hàng Buồm)
LA FLÈCHE VENGERESSE
Chuyện ảnh tiểu-thuyết 15 hồi
Mỗi tuần lễ 4 hồi

THIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NẾN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Kẻ trộm đinh bị chém mất ngón tay. — Đêm hôm thứ tư trước, có hai đứa kẻ trộm cay của nhà số 55 ở phố Reinach (tức phố Liên-trì) mới vào lấy được mấy cái quần áo dây lưng và cái ô, còn đương cay bám lên thì chủ nhà là bà Đốc bà thức dậy trông lên, người nhà đuổi theo bắt được một đứa, và lấy lại được học đồ nó ở đường, hiện đã điệu lên sở Cẩm hàng Trống trình.

Từ khi bắt được một đứa, những đứa khác vẫn rình mò, nên chả nhà biết ý, vẫn phải rình lại chúng nó để mong bắt được quả tang. Đến đêm hôm kia là thứ hai 21, chúng nó lại cậy cửa vào nhà số 55 ở ngày bên cạnh, cay vào được trong sáo, nhưng vì động cho nên c ông lại trốn thẳng, không lấy được gì cả. Đến đêm hôm qua, chúng lại thò dao vào cửa dớ những cánh cửa buồng ở số nhà 55, khi đã đến được có chỗ hở, nó liền thò tay vào nhắc cánh cửa lên để lẻn vào nhà, ngờ đâu chủ nhà lý vẫn rình chúng, đứng nấp bên cạnh bảo người nhà đưa sẵn cho con dao dựa. Lúc thấy một đứa thò tay vào để cạnh cánh cửa thì chủ nhà liền cầm dao chém một cái thật mạnh thì nó bỏ chạy mất. Bấy giờ chủ nhà trí hô lên, hàng xóm thức dậy đổ đến xem xét thì thấy chỗ cửa lênh láng những máu và đều sáng ngày tìm kỹ thì thấy có hai đốt ngón tay g ứa của tên kẻ trộm bị c ém đứt rơi ở đó, hiện đã đem đến sở Cẩm trình.

Khen cho dân-hà rình trộm, chặt được ngón tay nó như thế thật là can đảm lắm.

AU CINEMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG - TRÌNH
Từ thứ ba 22 đến thứ hai 28 Septembre 1925

Một phim ảnh rất lạ rất hay
M. M. WEIL VÀ LAUZIN
Giới-thiệu phim ảnh
LA DÉESSE DES TROPIQUES
Chia làm 10 hồi
Là một phim ảnh lạ nhất xưa nay, có chiếu cả các giống vật rừng
Hồi thứ nhất :
LES ADORATEURS AU LOIN
Hồi thứ hai :
L'EAU DES TÉNÉBRES
PICRATT EXPRESS
Một tấn hài kịch chia làm 2 phần
Ngày thứ năm 24 Septembre hồi 17 giờ 30
Ngày thứ bảy 26 Septembre
Ngày chủ nhật 27 Septembre
Bỏ bản ngày Gămgá

Quan Bóc-tơ Bi-cơ-man
Có phòng khám bệnh tại phố hàng
Bìa số 33 Hanoi

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
MỚI ĐẾN THUỐC !
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

số 288

THÚY-HỦ

TRUYỆN cổ dịch thuật

Hồ-diên-chước vừa đi vừa nghĩ thầm không ngờ ngày nay ta đến nỗi như thế này, bây giờ biết đi về đâu cho được ! Sau bỗng sực nhớ ra mà lẩm-bẩm nói một mình rằng :

– Ai *Cổ Mộ dạng* tri-phủ ở *Thanh-châu* kia, nguyên trước quen biết với ta, ân là ta tìm đến vợ nhờ, để nhờ bẩm nói với *Mộ dạng* qui-phi cho. Bây giờ sẽ đem quân đến đánh báo thù, cũng chưa lấy chi làm chậm

Hồ diên chước đi trong hai ngày, buổi chiều hôm ấy vừa đói vừa khát, bỗng thấy bên đường có một cái tiệm-điếm, *Hồ diên-chước* xuống ngựa đem buộc ở gốc cây trước cửa rồi bước vào trong quán, đặt cái roi tai trên bàn, gọi người bán quán mà bảo rằng :

— Cứ rượu thịt dọn đem ra đây.

Người bán quán nói :

— Chúng tôi ở đây chỉ bán rượu thô, không có thịt bán, như g trong làng đây vừa mới giết để, nếu ngài cần dùng, để tôi xin đi mua lại.

Hồ diên-chước thò vào trong mình, lấy ít bạc vụn là tiền bán cái đai vàng hôm trước, trao cho người bán quán mà bảo rằng :

— Người mua lại lấy một đài thịt để, đem từng giáp ta. Lại kiếm giúp mấy bó cỏ để cho ngựa ăn. Đêm nay ta ngã trọ đây, sáng sớm mai sẽ đi vào trong phố *Thanh châu* đó.

Người bán quán nói :

— Ngài ngủ đây cũng được, chỉ hiềm một nỗi không có giường mà tử-tế.

Hồ-diên-chước nói :

— Ta đây vốn là một kẻ quân-nhân, qui-nhỉ có được một chỗ giường nằm cũng đủ.

Người bán quán cầm tiền đi mua thịt đó, *Hồ diên chước* đem cái áo giáp ở trên mình ngựa vào và nói dây thẳng-đái cho ngựa. Ngồi ở trước cửa, đợi trong hồi lâu, bỗng thấy người bán quán xách một đài thịt đỏ về.

Hồ-diên chước bảo đem nướng đài thịt đó và dọn ra đem mấy đĩa bánh mì cùng hai nậm rượu. Người bán quán vừa nướng thịt vừa bắt bánh, lại vừa đun nước nóng để pha cho *Hồ diên-chước* rửa chân. Còn con ngựa thì đã vào cái nhà nhỏ ở phía sau tiệm-điếm, bỏ cỏ cho ăn.

Hồ-diên chước bảo bán rượu nồng trước một hồi, đến khi thịt chín, lại gọi người bán quán ở đấy, cho hầu cùng ngồi uống rượu mà dặn bảo rằng :

— Ta là một vị quân-quan của triều đình, vì đi đánh đẳng giặc ở *Lương-sơn bạc* thất lợi, nay tìm sang *Thanh-châu* để vào đầu cùng *Mộ dạng* tri-phủ. Nhà-ngươi nên chăm cho con ngựa ta ăn Con ngựa đó tức là của thánh-thượng ngự ban cho ta tên gọi « Dịch-thuyết ô-chuy », rồi sáng mai ta sẽ trọng thưởng cho nhà ngươ'.

Người bán quán nói :

— Xin ông ngài, nhưng có một việc này, tôi cần phải nói để ngài biết. Số là cách đây không xa, có một ngọn núi tên gọi *Đào hoa-sơn*. Trên ngọn núi có một đảng giặc : Người đầu-đảng tên gọi *Đả-hổ trường Lý-trung*; người thứ hai tên gọi *Tiểu bá vương Chu thông*, tụ tập được bảy trăm quân lâu la để ăn cướp, vẫn thường hay đến quấy nhiễu trong các hương-thôn. Đã nhiều lần quan-quân đến để tiễu-trừ mà chưa dẹp yên được Trong khi đêm tối, ngài cũng cần cẩn-thận một chút chớ có ngủ say.

Hồ-diên chước nói :

— Không sợ ! Ta đây có cái sức khỏe định nỗi muôn người, dẫu cả bọn chúng nó kéo đến đây, ta cũng không sợ ! Nhà-ngươi cứ qui-hồ chăm-sóc con ngựa ta ấy.

Khi ấn uống xong, người bán quán giải một cái chiếu ở trong tiệm để cho *Hồ diên chước* nằm ngủ. *Hồ diên-chước* một là vì mấy hôm thua chạy, trong lòng buồn-bực ; hai là lại nhân lúc nồng mấy chén rượu say, liền để nguyên cả áo, cầm lấy ra đầy, ngã thẳng một mạch cho đến hồ canh ba mới tỉnh dậy.

Khi vừa tỉnh giấc, bỗng nghe tiếng người bán quán ở phía sau nhà kêu rầm rĩ lên. *Hồ diên-chước* vội vàng vùng dậy, tay cầm cong tiên chạy ra mà hỏi rằng :

– Cái gì mà kêu rầm lên thế ?

Người bán quán nói :

– Tôi dạy lấy cỏ bỏ cho ngựa ăn, bỗng thấy cái phên cho đỗ lật, có đứa nào để bắt trộm con ngựa đem đi mất rồi ! Tôi còn trông thấy ở phía xa kia, độ ba bốn dặm, ngọn đuốc sáng rực, chắc là chúng nó đắt đến chỗ ấy

Hồ diên-chước hỏi :

Chẳng đã đi con đường ấy thì quyết nhiên là bọn lâu-la ở *Đào-hoa-sơn* lấy trộm rồi.

Hồ-diên-chước giật mình kinh sợ, liền bảo người bán quán đưa đường, đi tắt qua sau đám rượng, đuổi theo độ hai ba dặm thì không trông thấy ngọn lửa đâu nữa, mà cũng chẳng biết chỗ ấy đi về lối nào.

Hồ diên chước nói :

— Con ngựa của thánh-thượng ngự ban cho ta, bây giờ để mất thì còn ra thân nào !

Người bán quán nói :

— Sáng mai ngài vào nói với quan phủ *Thanh châu* phái một đạo quân đến đánh thì mới có thể lấy lại con ngựa ấy được

Hồ diên chước buồn bực không biết đường nào, ngồi đợi trời sáng rồi bảo người bán quán gánh gộp bó áo giáp đi theo mình đến *Thanh-châu*. Khi đến *Thanh châu* trời đã gần tối, hãy tạm tìm nơi ngủ trọ. Bỏ đồ nặng hôm sau, mới vào bái-yết *Mộ dạng* tri-phủ.

Mộ dạng tri-phủ mình ngọc mà hỏi rằng :

–Tôi nghe nói tướng-quân đang đi tiễu trừ bọn thảo-khấu ở *Lương-sơn-bạc*, cớ sao lại tới chốn này ?

Hồ-diên-chước lần thuật hết đầu đuôi mọi việc sau *Mộ dạng* tri phủ nghe. *Mộ dạng* tri-phủ nói :

— Tướng-quân dẫu làm thế nào mất hết bảy chiếu quân-mã, nhưng cũng không phải là tội, chẳ g qua bị cái mưu gian của quân giặc, còn nói thế nào. Hiện nay trong địa-hạt tôi cũng có ba bọn thảo-khấu đang quấy rối, tướng-quân đã tới đây, trước hết hãy đem quân đi tiễu-trừ đảng giặc ở *Đào-hoa-sơn*, lấy lại con ngựa của thánh-thượng ngự ban ấy, rồi sau đi tiễu-trừ cả hai đảng giặc ở *Nhị long-sơn* và *Bạch hổ sơn* nữa. Khi tiễu-trừ xong mấy đảng giặc ấy rồi, tôi sẽ dâng biểu tâu với triều-đình, xin cho tướng-quân lại được đem quân đi đánh đẳng giặc *Lương-sơn-bạc* để báo thù cũ, tướng quân nghĩ thế nào ?

Hồ-diên chước sợ lại mà đáp rằng :

— Nếu ngài đã lòng thương mà cứu cho như thế thì cái ơn sâu ấy tôi xin liều mình để mong báo-đ p một phần.

Mộ dạng tri-phủ mới *Hồ-diên-chước* nhẫy tạm ở nơi nhà khách và khoản-đãi rất tử-tế. Kể đó hàn quán gánh áo giáp theo đến thì bảy giờ cho về. *Hồ-diên-chước* ở đấy đã được ba ngày, trong lòng chỉ nóng-nảy muốn đi lấy lại con ngựa của thánh-t ượng ngự-ban ấy, mới lại vào bẩm với *Mộ dạng* tri-phủ, xin để đem quân cho đề đi đánh giặc.

Mộ dạng tri-phủ tiễn đưa lấy l ại nghìn quân-mã giao cho *Hồ-diên-chước* lại cho một con ngựa của Thanh-thông-mã để cưỡi. *Hồ-diên-chước* lạy tạ *Mộ dạng* tri-phủ rồi, mặc gi p lên ngựa, kéo quân ra đi, thẳng đường tiến sang *Đào-hoa-sơn*.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Thực hành tự nhiên có ích đấy, cần không như có máy thứ thuốc xe những linh tự, làm bổ-dưỡng cho bộ-con và người có tri khôn thì không ai có thể bỏ được!

Xin coi nơi trang số sinh cho kì kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, ông Nguyễn-phương-Quí chế rượu bổ đào này.

Chiều nay đại được phòng của MONTES ông, có chữ ngoài thứ rượu bổ đã lạ ngon dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phẩm tới gửi cho quan được phong chế-công để tỏ tấm-giả.

Khâm thử

●

Rượu này đã kê-cứu theo thuốc thọ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giả, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai gửi lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-buôn không cần phải có những hình kì-dị làm lạ mắt, thiên-hạ vô trên-chợ cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vì-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

55 Phố Tràng-tiền, 55

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu cố lại sẽ rõ. Xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì!

BÁN GỖ:

Lim, gụ, lạp âu các sắc, ván sàn, giui nhà, than cát và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.*

Hà-đông: *Gare Thường-tín số 1.*

Khi trong mình có rẫn ngứa thì đứng có quào gãy trầy da lấy **Pommade Cadum** thoa thì hết tuyệt.

Xe đụng nhau. - Đêm 22 vừa rồi hồi 11 giờ 15 một cái xe cao su P P S số 158 và một cái xe đạp do M. Nguyễn-Sung ngồi đi tới ngã tư Tràng thi và Phủ-doãn thì đụng phải nhau. Xe hỏng, nhưng người không việc gì.

Giải vào Tòa án.— Ng-v-Nhu 19 tuổi cu li-xe, Đỗ-v-Thiều, 25 tuổi làm công và Ng-đăng-Tiêu tức K oa, 30 tuổi coi kho, ba người cùng làm ở hiệu Vũ văn-Ân, ăn cắp mấy tấm satanh đáng giá 814 p.42 ân ti ju lấy thì nay đã phải bắt giải vào Tòa án.

Xe chạy sai bay. — Đến Ngọc 25 tuổi ở dãy 24 dan đường Bạch-mai, tranh cắ n răng đứa Thái và Đậu Trà lấn cắp chi quỉ hạ g đã đáng 42 đồng trốn đi đâu mất.

Ha đứa ngất người. — Tên Trần-văn-Canh 30 tuổi, và Ng-huy-Du 23 tuổi là lái đò phạm tội giết người có trát ở trên Sơn-tây bắt tống giam thì nay đã bị bắt giải nộp quan Biện lý Ha o.

NHÀ ĐỂ CẨN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

VIỆC BẮC-KỲ

SƠN-TÂY

Tháng thường M. Vi ond-đắc-Thé, quản lãng Sou-lo nhà Quốc-sư Sơn-tây mới được thăng thưởng bản làm viện biên tu.

THANH-HÓA

Bắt được đem bạc tại làng Hạ-thái — Quan huyện Thạch-thất Bà-ngọc-Hoàn, hồi n kia được tin báo tại làng Hạ-thái có đám bạc, lập tức sai lính đến bắt.

Họn con bạc nghe đến có người đứng canh, thấy động phi báo, thì tên chủ chứa trốn được chỉ bắt được mấy tên mà thôi. Nghe đâu bắt được cả tang vật và một gánh gỗ ở núi, thế để bắt đám bạc này là một đám sát phạt nhau to. Người tuy không bắt được hết, nhưng cứ cả gánh gỗ núi giấy ấy cũng đã biết là số con bạc tết nhiều.

Dân ta những làng phong-tục nát, trộm cắp nhiều, sự cờ bạc thực là một cái nguyên nhân to, và thực là một cái trở-lực lớn cho đường tiến-bộ. Vậy làng Hạ thái mấy năm nay đã có tiếng là làng cải-lương thuần-nhất, thế mà nay mới sinh xuất mấy tên vô-mặt giờ nghề chứa thổ đổ hồ, cho mất luật pháp mà sát phạt nhau thật là làm điều-nhục đến cái thanh-danh của làng và phụ lòng ni.Ông nhà đã nhiệt tâm giúp sự cải-lương cho làng, phụ cả tấm lòng kỳ-vọng của quan trên.

C. P.

HƯNG-YÊN

Đồ vô liêm-sỉ. — Sáng hôm 20 septembre người ta đưa lên nhà thương để khám xét một người đàn bà bị một người đi đường bóp cổ xuýt chết. Hỏi ra thì người đàn bà này ở làng Trà-phương để có chồng, chiều hôm trước đi chợ về ngang đường gặp tên T. là người cùng làng trêu ghẹo không được, bèn bóp cổ toan bề cưỡng dâm. May lão đó có người qua lại được quân vô liêm-sỉ bắt giải nộp quan.

Djch trâu bò. - Làng Lưu-xá (Ân thi) có hai con trâu chết. Viên Thầy nghi hai con vật ấy mắc phải bệnh charbon có trích lấy máu gửi lên Hanoi khám nghiệm.

Thuyền chuyển. — M. Ng-ngọc-Thụ, chế-sự sở Điền-bộ ở Thủy-lôi đổi đi Bình-liêu. M. Đinh-duy-Thanh về thay.

VIỆC KINH-ĐÔ

Một tin trong quan-trường

Đã có tin đích xác rằng quan Thương-thư Hộ-bộ Phạm-văn-Thụ sẽ kiêm quản Bình-bộ sự vụ.

Quan Thương-thư Lễ-bộ Hồ-đắc-Trung sẽ kiêm quản Học-bộ sự vụ.

Người ta quan sổ Thương-thư Thân-trọng-Huề quản lãnh Bình-bộ, Học-bộ nay mai tạ thế, nên hai bộ ấy thành khuyết.

Tuổi là nay bộ Binh và bộ Học chỉ kiêm sung, chứ chưa có chức bộ-trưởng.

Chức tả-tòa-khanh ở Tòa nhơn phẩm. Tòa Nhi-các mới nghị lực một bản chân dọ như sau này:

« Phủ Tôn-nhơn là nơi co-quan của Hoàng-tộc, c ức chương rất là long trọng, tả nếu đâu có phẩm tỷ, không nên để thiếu.

Nhà-nước ta nhờ ân trở phước tổ cơ nghiệp vững bền, con cháu ngày thêm đông đúc, càng việc ngày thêm phức phiền, sung vào chức ấy cần phải người kinh lịch dân chính, mới trọng tuổi tế. Xét có bổ chính tịnh Phú yên là Hồng-Đồng tinh hạnh thuần cẩn, từng trải việc dân, quen thuộc thể lệ, vậy chuẩn cho thăng tay hàm tham-tri kiêm-nhiệp Tôn-nhơn-phủ Tả-tòa-khanh để sung chức cương, người nên gắng lo bề, dạ trung cần, giữ trọn chức phận, để khỏi phụ giản mạnh. Khâm tai »

Nội-các cung lục

Việc tăng lương bổng cho các thuộc viên. - Hiện nay bộ Hộ đang thương nghị với tòa Khâm để tăng lương bổng cho các hàng thuộc viên ở Kinh và ở ngoại tỉnh như bát-cửu phẩm, thừa-phát và thông-thơ-lại. Có lẽ qua đầu năm 1926 cái nghị ấy mới thi-hành.

Đầu giá yến sào. — Yến sào là một thứ thực-phẩm rất quí cho nên giá nó rất đắt mỗi lạng đến năm sáu đồng, mà thế lấy dọc có nước ta có nhiều hơn các xứ lân-bang mà nhất là ở địa hạt Trung kỳ lại có nhiều hơn đâu cả.

Ngày 15 septembre ở tòa Khâm sứ Trung kỳ có đấu giá trung yến sào, có đặt một hội-đồng để xét việc ấy. — Những người đấu giá có 8 người, trong số ấy có 6 người Hoa-kiều, hai người Tây thương-mại. Sau khi đấu giá rồi thì một người Tây thương mại ở Haiphong được. Giá đấu được là ba mươi nghìn một trăm đồng một năm, mà hạn đấu đến mười năm.

Nguyên giá định của nhà-nước thì nghe đâu phỏng độ năm hai mươi nghìn, mà các người đấu giá đã có đấu đến hai mươi bảy nghìn, nhưng phải thua kẻ đấu đến ba mươi nghìn một trăm.

Trong cuộc đấu giá ấy không thấy một người Nam nào cả, tuy là yến sào sản tại Trung-kỳ mà lợi quyền người Nam không bỏ tiền giữ để phải vào tay người khác; xem đó thì sẽ biết sự cạnh tranh thương mại ta còn kém lắm, mà chẳng phải là một sự đấu giá yến sào mà thôi, những nông nghệ khác hoặc thương-mại khác cũng còn kém hèn thua người lắm.

Nghe các ông già bà lão nói lại rằng ngày trước sách nay chừng 5, 6 mươi năm thì nghề lấy yến sào cũng do người Hoa-kiều làm mà có nộp thuế cho ta mỗi năm chỉ nộp có 5, 6 nghìn hoặc một vạn quan tiền bẩm mà lần nay giá tăng đến ba mươi nghìn đồng. Xem đó sẽ thấy sự thương-mại và hóa vật càng ngày càng lăng tiến, thì nghề thương-mại ta tưởng nên gắng mà tập tành.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG BÌNH

Ghe bị bão — Ngày hai mươi sáu tháng bảy ta một chiếc ghe ở Nghệ-an đi một bọn ngư-nghệ mười một người đi đánh cá ở bờ bể, gặp phải cơn gió to quá xuôi thẳng vào cửa Nhật-lệ (Đồng-hới) ghe bị vỡ, đồ đoàn trôi mất cả, nhưng may khỏi thiệt hại đến nhơn mạng.

Bọn ngư-nghệ mười một người đó đều được cơ quan trên cấp cho mỗi người một đồng bạc để về nguyên quán.

TOURANE

Thuyền bị gió Hôm 16 septembre có hai chiếc mành Nghệ bị gió đưa dạt vào bến Hàn; trong ba ghe ấy một ghe 10 người, một ghe có 6 người, đều đã bị đói lả ra cả. Bọn họ lên trình với quan trên rằng họ là người ở cửa Quèn, làng Mành-sơn, thuộc huyện Quỳnh lưu đi đánh cá bị trận gió hôm 25 ta làm cho thuyền phải xiêu-dạt vào đây; và kêu rằng nay lương-thực hết sạch cả, không biết lấy gì ăn mà trở về, phải đến xin quan trên trợ-giúp cho. Hiện nay quan Đốc-lý đã giao một hàng cơm kia sắp cơm bữa cho họ ăn, đồ chờ điện ra bảo tin cho chủ họ biết, hồi tiền vào cho họ ra.

Nghe họn họ thật thuyền, thì ngoài ấy đến mùa nầy vẫn nay đem mành đi đánh cá mực, nhưng chỉ sang đi tối về là có cá, không phải ở lâu; nên họ chỉ đem lương-thực theo đủ dùng trong một ngày, không dự-trữ chi cả. Nay chẳng may gặp trận gió bất-kỳ nay, là một việc họ không hề ngờ đến, nên phải bị thiếu-thốn như-vậy.

Nghe nói nay hai chủ ghe ấy đã có gửi vào một chủ 50 đồng, một chủ 20 đồng để họ ăn mà về.

Bọn nầy đã đến mùa gió bão, nghề tuyệt bể trên mặt nước thật càng nguy thay!

Trận gió mới rồi ở đây không bị hại gì, nhưng vì có hai chiếc mành dạt ấy, nên người ta đồn vào miệng rằng ở đây có tàng bị tuần gió đó mà chìm tuyệt nhất mất mấy trăm người, thực là một tin huyễn huyễn vậy.

LỜI KÍNH CÁO

Hội PHÚC-THIỆN Hanoi mới tậu cái làng Ngọc-khánh thuộc huyện Hoàn-Long, một khu đất sau đền Voi-Phục (Hoàng-Long). Đang giáp ruộng làng Thụy-Khuê, Tây giáp ruộng làng Văn-Phúc, Nam giáp quan lộ Bắc cần làng Thụy-Khuê để làm nghĩa-địa. Vì có mấy chục người mà làng lấy đất từ trước, để ngăn ngang không thanh hàng giấy, nên hội PHÚC-THIỆN chúng tôi có lời kính-cáo để các nhà có mồ, ký hàng tại đây rằng: Trong sáu tháng, kể từ 21 Septembre 1925, những người mà làng không khai đất ấy thì phải đem đi nơi khác, nếu người sau thương mà không thấy báo, thì chúng tôi cho là vô chủ, hội PHÚC-THIỆN sẽ bắc làm phúc, đem chôn cùng một khu.

Xin đến báo, mà phải đưa giấy phép lại ông hội trưởng hội PHÚC-THIỆN ở phố hàng Lọ, Hanoi, số nhà 8 bis sẽ trao tận tay mới được bác.

Hanoi, le 21 Septembre 1925.

PHÚC-THIỆN-HỘI kính-cáo.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tên là Nguyễn-văn-Vỹ, tự-tại quản làng Quan-phương-trung, huyện Hoài-hun, tỉnh Nam-định có lời kính cáo để các ông các bà cùng chủ quen thuộc biết cho rằng: con gái là Nguyễn-văn-Bản bỏ đi thanh-đạt cho nơi, nhưng nay nó lại đem không biết lo nghĩ, cứ hàm chơi bời qua ngày, rượu chè, cờ bạc, không nghe lời nghiêm-huấn. Nó đã nhiều lần bán trộm ruộng của tôi để gia nợ mà vay nợ hay bán ruộng thu tại miết tháng nhất cả có làm giấy cam đoan nói tôi những nết xấu ấy sẽ xin chừa. Đến nay tật nào vẫn giữ chứng ấy. Tôi không thể dung được nữa, nên bắt-đắc-dĩ đã phải làm giấy trình quan tòa án tỉnh tôi rồi và tôi xin đăng mấy lời lên báo chương để tiết qui biết mà đừng cho nó vay mượn hoa, bán thư gì cả.

Nay kính cáo

Tu-tại, Nguyễn-xuân-Vỹ

Hiệp-Thành 協

Hiệp-thành hãi Hiệp-thành sẽ gọi phố hồi hộ (Bến Francis Garnier) từ khi có M. Chính ở Pháp về làm quản lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia ngư liền đấy để làm phòng trọ. Không dâu lịch-sự, sạch sẽ. Muốt mẻ bằng! Có đủ phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

DELEULE & DETOUILLON

● *76, Phố hàng Trống, Hanoi*

CÓ BÁN:

Xe đạp và xe máy « Motô » hiệu « TERROT » và « ALCYON ».

Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe ma-tô, xe ô-tô

Súng đi săn hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

SẮN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 23 Septembre 1925

HAY GÌ MÀ RƯỚC TIẾNG GHEN VÀO MÌNH

Thương chồng nên chẳng nỡ ghen,
Trần ai dễ biết hay hèn là ai,

Tối thứ năm 24 Septembre 1925

Hữu duyên thiên lý nâng tương ngộ,
Vô duyên đối diện bất tương phùng

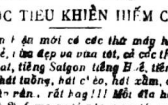
Gần là tác chẳng hợp duyên cho,
Xa xôi rốt đã ben hò với ai.

Mỏ Graphites Laokay cần dùng thợ người (ajusteurs) và thợ tán (chauronniers). Ai muốn xin, cứ đến nhà giấy ở số 164, đường Bonnal, Haiphong, mà hỏi.

Cần người làm việc

Đi Tourane. *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô tô. Cần dùng một người thợ điện rất giỏi nghề chữa điện ở xe ô tô.*

Đi Nha-trang. *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô tô và bốn người thợ.*

CUỘC TIÊU KHIỂN HIẾM CÓ

Bán hàng mới có các thứ máy hát vừa rẻ, lại đẹp và vừa tốt, có các thứ đĩa tây, tiếng Saigon tiếng Bắc, tiếng Bắc hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca-lý, vân vân... rất hay!!! Mỗi đĩa hát giá là 2$ một người nào mua tới sáu đĩa một lúc bán-hiệu chỉ tính 20$ thôi.

CHANSON & Cie, HANOI

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nang chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giấp.*

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

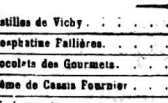
ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropinum

Giá 1$80 một hộp ●

Kíp đến hiệu Cordonnerie DUC-LONG Sellerie 55 phố Tiên-Tsinh Hanoi mua bộ đồ xe khác, kẻo có ngày nguy đến tính mạng, vì ở đây có nhiều của mua lại PHẢI rất bền và đẹp.

Catalogue France sur demande

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Đông thầy nổi tiếng mà đã nên lòng, cần dùng thuốc Asthmine Clarens (REMÈDE CLARENS) (POUDRE) bằng bột, hoặc là thuốc điếu, uống thì thấy đã chịu ngay, và khỏi tuyệt. Đỡ hai trong một cái điếu, hoặc vấn một điếu thuốc-lá mà đốt, rồi thở cái khói thuốc đó vào cổ ngay. Cứ thế mà uống, sẽ thấy hiệu-nghiệm lạ thường. Bán thuốc-điếu Asthmine Clarens (CIGARETTES ANTIASTHMINE CLARENS) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên các bằng quốc-chứng quanh hộp thuốc có in đầy đủ các cách dùng thuốc rõ-ràng.

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gửi bán tại: BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

Làm trai biết uống trà tàu

Sâm mâu liên tâm, mỗi gói	0$20
ô long,	0, 20
Thanh thái liên tâm,	0, 20
Long phát	0, 20
Hồng thái	0, 15
Vạn xuân	0, 10
Bao thiếc chiếu giá thêm	0, 10
Thư gửi lẻ mỗi trăm	0, 50

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo.

SÂM MẪU TRÀ HIỆU

59 phố hàng Ngang, Hanoi

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá: mà nhất là chữa không cần-thận-nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẩy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả: giá dụ ống tiểu tiện hay nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có mau phát ra cũng tịt hẳn.

Để muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR. ●

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó

Trước khi thụt thì phải nhỏ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$25

Thuốc Santal Mary. ● *1$00*

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Pastilles de Vichy	1/4 hộp:	1 fr. 35
Phosphatine Falliéres	Một hộp:	0 fr. 00
Chocolats des Gourmets	Một bánh 250 grs:	2 fr. 75
Crème de Cassis Fournier	Một hộp:	15 fr. 00
Anisette Pernato	Một chai:	16 fr. 50
Bonal Gentiane Quina	Một chai:	12 fr. 50
Dubonnet vin du Cap Corse	Một chai:	19 fr. 50
Vin Mariani	Một chai:	13 fr. 00
Cacao Chouao Maître Brisard	Một chai:	16 fr. 00
Rượu Bois Sechinh et Marc Brizard	Một lọ:	2 fr. 00
Kola Quinquina tonique	Một chai:	13 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 – Nam-định

Biệu Tam-tình có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh biết hoàn-cấp bản-căn, hoàn-tòa các đau, chữ huyện cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lâu đa nguy đa trọng, số sống phục con chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giầu có lấy phải giá, người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này:

Âm-hư mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, tinh tinh dương-nuy không đẻ, đau bộ sinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, bạch hư sắc bạch đái, bầu sán hoặc kinh thấy giá tiền, miễn chính ra trẻm chừng không để ba, có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau tức kinh nghịch, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mục huyết, ho huyết, lị huyết, bằng huyết, phòng thấp sổ chứng bất loại là bao gồm thông, giá mỗi hộp hay 10 chai 3 đồng

Đau mắt có tổng cộng hay ai cũng mi bầu hiệu chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con sam kinh đàm chuyển lị mỗi chai 5 hào

Lâu và giang mai bầu-hiệu chữa khỏi và giữ sạch không tốn tiền lại sinh đục như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 hào. Cam ho lòng thực tốt mới dùng 5 hào. Thuốc sổ sán nhưng sang bổ huyết giá trẻ trai già đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn nằng đã lâu nằng khỏi không cần ra đi làm được thì 3 đồng chai 1 tổng, chai con 5 hào, ai khách ở xa viết thư về kể bệnh bầu-hiệu gửi thuốc tới nơi gửi cách lĩnh hoa giải ngân, ngài gửi mandat chước, xin để cho mu này: M. TRẦN-ĐẮC-SỞ dit TAM TÌNH-Y-QUÁN à Nam định

---

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » đã lâu hay mới, đã uống hay nhọ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục nên tập tiêm dùng thuốc của hiệu « D'NGOC-LIÊN, n° 66, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bằng thuốc bệnh tinh đã số tháng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tự ý nếu nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức-giang, 42, phố hàng Bồ và ở Hué hiệu Phương-nguyên nhà Paul Bert làm đại lý bán bộ.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh vàng huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước một bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0 $ 90

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng

---

Lại về chốn cũ

Hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc có lời kính-cáo để quý-khách gần xa được biết nay bản-hiệu lại giọn về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Bạc, Hanoi. Quý-khách chiếu cố xin cứ gửi thư và tiền đặt về, bản-hiệu sẽ chiếu theo thời-giá mà gửi hàng đến tận nơi.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

振 商 號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay chế ra các thứ bánh kẹo rất là thanh-khiết và làm theo cách vệ sinh để ăn cho bổ ích, vậy nên lục tục chư quân tử hàng gần giấy khen ngợi. Tôi nết lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung-thu tới nơi, vậy bản-hiệu lại cải cựu hoàn tân mà chế ra các thứ bánh nướng, chang bong rất là lịch-sự, nhân ăn toàn là thượng hảo cả, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình chư tôn mấy thứ sau này:

Thượng hạng thổ nguyệt mỗi hộp một cái	1 $ 50
Chân-giang đa nguyệt mỗi hộp một cái	1 00
Tây-hồ tây nguyệt mỗi hộp một cái	1 20
Thượng ngạn bản nguyệt mỗi hộp một cái	2 . 00
Bánh nhân (vấn cái 5 lạng cân)	0 . 80
Bánh nhân (vấn mỗi cân)	0 . 70
Bánh nhân (Jambon) mỗi cái	0 . 60
Bánh nhân liên dung mỗi	0 . 60
Bánh ngũ nhân mỗi cái	0 . 60

Còn như bao hiệu mà chế ra thì hàng năm thợ bánh nguội, như thế, nên không thể rạng liệt được, nếu lục tục chư tôn muốn mua thứ bánh nào hoặc muốn mua đồ các thứ teu bánh và giá tiền, xin gửi thư cho bản-hiệu thì bản-hiệu gửi ngay đơn bánh đi ngay.

Nhời dặn: Nếu chư tôn mua gửi thư cho bản-hiệu xin để tên cho rõ ràng, với cho ở vị số nhà cùng chức tước nghiệp nghề để bản hiệu gửi hàng cho khỏi nhầm lẫn và chư tôn tiện thư

Kính cáo

Woo Kong Seng

106, Rue des Voiles Hanoi

ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

2 fr.00

Tiền cước : 0 $ 60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên mặt, thực là chữ chắn đóng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 1 fr. 75. Khi quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua. Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tàu sau bản hiệu sẽ tiền lại trả.

Còn như cái khó nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vào đấy làm mẫu. Rồi gửi một cái mandat 3 fr. 50, đầu hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E

211, Rue Saint Honoré, PARIS

thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyền Ca-ta-lô có vẽ những đồ tặng

---

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho hề không có tiền gửi theo giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính có tháng hoặc mỗi tháng 12 trở đi cho gọn

2010

HỠI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc bôi **POMMADE ROYER**, dùng độ ngày lập tức mà chóng khỏi hẳn.

Ở Paris bán tại hiệu bào chế **ROYER**, *77, Rue de Rivoli* ; *và khắp các hiệu thuốc* **LAFON & LAGARD**.

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, hàng tân nhiều kiểu, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta : Bắc-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lụa, băng, quế, sản vân vân và hàng Saigon như lĩnh, the, sản sản

Nay mới có đủ các mặt hàng thâm, lĩnh đen và sắt màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng đám, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng con nguyện không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cám-bạch

YU-WO-TSEONG

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài

Bản-hiệu xưa nay đóng giầy vẫn dùng các thứ da tốt, các ngài đã dùng qua đều rõ, song nay bản-hiệu lại xin tính giá hạ hơn trước, xin các ngài chiếu cố. Bản-hiệu xin chế kem đánh giầy cirrol khỏi mè có khỏi rửa, khi bôi đã nên giờ sẽ đánh thì đi mềm lắm (Crème VERNISIAN)

NGUYỄN-TIẾN-HOÀ dit THUẬN-THANG

Bottier Chapelier

Rue des Cuirs Hanoi

---

yếu đuối vàng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP

DESCHIENS

có bượt bổ

Làm cho hàng tức máu mau, ấy là một vị thuốc của các Lương y trứ danh.

Thuốc này bán khắp hết thảy các cửa hàng thuốc tại thành Paris đều đồng một

Tiền mười tại Paris : DESCHIENS, 6 đường Paul Lelong, số 6 tại Paris

---

CAO-BẠCH

Hiệu Lai Phương chúng tôi chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, vẫn được qui khách sẵn lòng tín cẩn. Nay bản-hiệu lại thay đổi kiểu dáng mới thực là thanh nhã, và lượt đường rất thâm. Vậy xin cẩ lời kính cáo để qui-khách sẵn lòng chiếu cố. Cách đo đầu bằng cái giang mỏng cho đúng bề vào thư gửi về cho hiệu, làm xong xin gửi ngay theo lối tính-hóa giao-ngân tiền cước qui-khách sẽ chịu cho.

Khăn lượt tây 7 nếp giá . . . 4 $ 00 | *Khăn lượt ta bang tết.* 2 $ 50, 2 $ 00

— nhiễu lãy và satin . . . 3 80 | *— vừa.* 1 20, 0 . 60

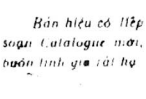
Và cả bán giấy trắng không có để caoutchouc giá 1 $ 40 một đôi.

LAN-PHƯƠNG N° 79 Hàng Hào, Hanoi

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHONG-TAI

BOTTIER

43, Rue des Pipes — Hanoi

Kính trình qui-khách,

Bản hiệu có tiệp được nhiều thứ da tốt đẹp. Bản-hiệu mới soạn Catalogue mới, quý khách cần dùng xin gửi thư về. Bản buôn tính giá rất hạ.

PHONG-TÀI kính mời

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . 0 $ 95

Nước hoa Pompéia . . . 0 . 95

Nước gội đầu Pompéia . 0 . 65

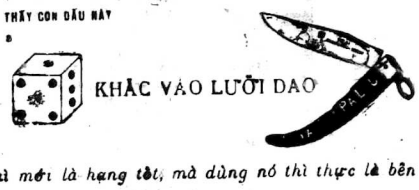
GIÁ RẺ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

2054

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dẻ, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai : 1 $ 40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra trai phải làm cho hay ho vội uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm ngon, khó gì mà không giữ được lâu dài.

Hai thuốc này có hồ-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là Tây.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

HAI BÒ 1 $ 40

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẦN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÌN MỒI DI

NÊN MUA KHI DỤNG

S.A.C.M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÌN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU. - TIẾP ĐƯỢC THƯ GỌI HÀNG NGÀY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐÈN, MÁY GẠO, CÓ ĐỦ DÙNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V. V.

Société ANONYME des CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES à HAIPHONG. | Địa chỉ : N° XX Télégramme : CABESTAN

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* 1 $ 25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá:* 1 . 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thương gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* 1 $ 30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* 1 $ 25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

---

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

ngoài 500.000, ngoài 200.000, ngoài 100.000 quan

là nhờ được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ ghi 20 quan, còn thì đóng làm 20 tháng mỗi tháng 1 quan nữa. Đến tiền đóng xong rồi vé, riêng nhận có quyền sở-hữu, kể vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chắc bỏ đánh vào một lần, mà có được dự vào cuộc rút số, lại được sở quyền sở-hữu một cái vé rồi quý vé khác kế-tiếp.

Vé Crédit National mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số : 15 Janvier, 1er Mars, 1er Juin, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Cứ như vậy rút số tiền kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất dễ cũng để trông làm

Muốn dự vào cuộc rút số kỳ, nên gửi tờ quan đồng chí nhận mua.

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vậy bản ai nấy làm nên bản loại ngày 23 Mars 1920, nên nhà mua có được đã đến nhà rồi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)